

Chłopcy malowani - poezja legionowa

Na **15 planszach** zaprezentowane zostały fotografie i teksty wybrane przez autorkę scenariusza wystawy - **Justynę Polakowską**. Całość opracowana została graficznie przez **Ewę Gołdę**, która w ciekawy sposób połączyła fragmenty wierszy napisanych przez legionistów oraz relacje piłsudczyków. Prezentowane zdjęcia pochodzą z archiwum **Biblioteki Narodowej w Warszawie** oraz **Narodowego Archiwum Cyfrowego**.

Wystawa nawiązuje do 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości. W cytowanych fragmentach poezji i prozy znajdujemy nie tylko nadzieje związane z wyzwoleniem Polski, ale również rozterki żołnierzy, tęsknotę, smutek, zwątpienie, a czasem żal. O bliskości śmierci, próbowano zapomnieć na różne sposoby, m.in. przypominaniem sensu walki, poświęcenia i wyrzeczeń, ale również ucieczką w drwinę czy żart.

Warto nadmienić, że ważnym ośrodkiem życia legionowego w okresie I wojny światowej był Piotrków. W dniu 21 lutego 1915 r. do Piotrkowa wyjechali kolejną pracownicy biura Departamentu Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego oraz jednostki legionowe znajdujące się w Sławkowie i Bolesławiu. Wśród przybyłych do Piotrkowa byli m.in.: Wacław Tokarz czy Stanisław Kot. Pracami DW NKN przez cały czas funkcjonowania kierował płk Władysław Sikorski.

Efektom podjętych działań było rozbudzenia świadomości narodowej, m.in. przez liczne inicjatywy wydawnicze i kulturalne. Zaowocowało to sformowaniem wiosną 1915 r. 4 i 6 pułku piechoty Legionów Polskich. Oddziały te weszły w skład III Brygady Legionów Polskich, a następnie walczyły na froncie wschodnim w bitwach pod Jastkowem i Kostiuchnowką. Oficerem 4 pułku piechoty Legionów Polskich sformowanego w Piotrkowie był Feliks Gwizdź - autor tekstu popularnej piosenki żołnierskiej „Przybyli ułani pod okienko...”.

Wystawa pokazuje, jednak odmienne oblicze walki o niepodległość wyrażające się w słowach innej żołnierskiej piosenki: **„nie jest tak na wojnie, jak jest w żołnierskim śpiewie”**.